МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

Н А Р Е Д Б А

№ …….

за придобиване на квалификация по професията

„АКТЬОРСТВО (ДРАМАТИЧЕН ТЕАТЪР, КУКЛЕН ТЕАТЪР, ПАНТОМИМА/НЕВЕРБАЛЕН ТЕАТЪР)“

Раздел I
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С тази наредба се определя държавният образователен стандарт (ДОС) за придобиването на квалификация по професия код 021503 „Актьорство (драматичен театър, куклен театър, пантомима/невербален театър)“ от област на образование „Изкуства“ и професионално направление код 0215 „Музикални и сценични изкуства“ съгласно Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение.

Чл. 2. Държавният образователен стандарт за придобиването на квалификация по професия код 021503 „Актьорство (драматичен театър, куклен театър, пантомима/невербален театър)“ съгласно приложението към тази наредба определя изискванията за придобиването на трета степен на професионална квалификация по професията, както и за достигане на отделни единици резултати от ученето.

Чл. 3. Въз основа на ДОС по чл. 1 и рамковите програми по чл. 10, ал. 3, т. 2, 3 и 5 от Закона за професионалното образование и обучение се разработват типови учебни планове за ученици, учебни планове за лица, навършили 16 години, и учебни програми за обучението по професията.

ПРОЕКТ

Раздел II

СЪДЪРЖАНИЕ НА ДЪРЖАВНИЯ ОБРАЗОВАТЕЛЕН СТАНДАРТ

Чл. 4. (1) Държавният образователен стандарт по чл. 1 определя изискванията към кандидатите, описанието на професията, единиците резултати от учене за придобиване на трета степен на професионална квалификация по професията, критериите и средствата за оценяване на всяка единица резултат от учене, изискванията към материалната база и изискванията към обучаващите.

(2) Държавният образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията включва общата, отрасловата и специфичната професионална подготовка с необходимите професионални компетентности, които гарантират на обучаемия възможността за упражняване на професията след завършване на обучението.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Учебните планове и учебните програми по чл. 3, разработени въз основа на тази наредба, започват да се прилагат от учебната 2026 – 2027 г. за учениците, които постъпват в VIII клас в училищното професионално образование и обучение, а за лица, навършили 16 години – от 1 януари 2026 г.

§ 2. Тази наредба се издава на основание чл. 22, ал. 6, във връзка с ал. 2, т. 6 от Закона за предучилищното и училищното образование.

КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ

Министър на образованието и науката

ПРОЕКТ

Приложение към чл. 2

ДЪРЖАВЕН ОБРАЗОВАТЕЛЕН СТАНДАРТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ПРОФЕСИЯТА „АКТЬОРСТВО“ (ДРАМАТИЧЕН ТЕАТЪР, КУКЛЕН ТЕАТЪР, ПАНТОМИМА/НЕВЕРБАЛЕН ТЕАТЪР)

Професионално направление					
0215	**Музикални и сценични изкуства**				
Професия					
021503	**Актьорство (драматичен театър, куклен театър, пантомима/невербален театър)**				
Степени на професионална квалификация		-	-	**III**	-
Ниво по Национална квалификационна рамка (НКР)		-	-	**4**	-
Ниво по Европейска квалификационна рамка (ЕКР)		-	-	**4**	-

ПРОЕКТ

1. Изисквания към кандидатите

1.1. Изисквания към кандидатите за входящо минимално образователно и/или входящо квалификационно равнище за придобиване на степен на професионална квалификация съгласно Закона за професионалното образование и обучение.

За придобиване на трета степен на професионална квалификация по професията „Актьорство (драматичен театър, куклен театър, пантомима/невербален театър)“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение, утвърден от министъра на образованието и науката със Заповед № РД09-2230 от 09.08.2024 г., изискванията за входящото минимално образователно равнище към кандидатите са:

1.1.1 За придобиване на трета степен на професионална квалификация

- за ученици - завършено основно образование
- за лица, навършили 16 години - придобито право за явяване на държавни зрелостни изпити или завършено средно образование

1.2. Здравословното състояние на кандидата се удостоверява с медицински документ, доказващ, че професията, по която желае да се обучава, не му е противопоказна.

2. Описание на професията

Завършилият трета степен на професионална квалификация по професията „Актьорство (драматичен театър, куклен театър, пантомима/невербален театър)“ изгражда образи (роли) в сценични произведения, кино, радио и телевизия. В своята дейност той подготвя и репетира всяка роля до постигане на лекота, хармония и убедителност в изпълнението. Поддържа и развива физическата си форма, както и гласово–говорния си апарат, като спазва подходящ режим на подготовка, хранене и почивка. Под ръководството на режисьора, актьорът пресъздава емоции, действия и ситуации, използвайки гласово–говорни и психо-физически изразни средства. Той се запознава с епохата, автора, основните теми и идеи на произведението, върху което работи. В процеса на подготовка анализира текста на спектакъла – определя тема, идея, основни събития и конфликти, както и мястото на своя образ в цялостната драматургична структура. След участие в спектакъл актьорът извършва самооценка и анализ на изиграната роля с цел усъвършенстване на изпълнението. Непрекъснато поддържа и развива своята обща култура, като чете художествена литература и пиеси, посещава театрални, балетни и оперни представления, изложби и следи съвременните тенденции в актьорското майсторство.

Актьорът носи отговорност както за собственото си изпълнение, така и за цялостния успех на постановката. Спазва театралната дисциплина и професионалната етика. Сред неговите основни задължения са усъвършенстването на психо-физическия актьорски тренинг, поддържането на нивото на вече изградени роли и непрекъснатата работа върху професионалното израстване. Необходимите професионално-личностни качества за упражняване на професията включват: пластичност, чувство за ритъм, усет към импровизация, добра дикция, музикалност, чувство за характерност, отлична физическа и психическа кондиция, добра памет, способност за изграждане и поддържане на междуличностни контакти, и работа в екип. Актьорът съобразява изпълнението с типа публика – детска, семейна или за възрастни. За да упражнява професията отговорно, той трябва да бъде дисциплиниран, да се явява навреме за репетиции и представления,

ПРОЕКТ

да поддържа добро здраве и да проверява сцената, реквизита и костюма си преди всяко участие. В работата си актьорът използва пиеси, сценарии, музикални партитури, прозаични и поетични текстове. При репетиции и представления ползва различни помощни средства – музикални инструменти, театрални костюми, реквизит, грим, перуки, кукли и други сценични елементи. Професията се упражнява в областта на сценичните и музикалните изкуства – в драматични, музикално-драматични или куклени театри, балети, ансамбли, музикални и фолклорни състави, кино, телевизия, радио, цирк, увеселителни заведения и школи по изкуствата. Актьорът може да се реализира и в други сфери – вариететни, увеселителни и сценични форми, като изпълнява музикални, пластични и други номера, използвайки реч, жестове или движения на тялото пред публика. Репетиционният процес се осъществява по график, а спектаклите най-често се играят вечер, включително в почивни и празнични дни. Актьорът работи в екип на сцената и си партнира с режисьори, актьори, художници, оператори, гримьори, перукери, технически екипи, осветители и други специалисти. Особено важен е контактът с публиката при изпълнение на живо. За да пресъздаде достоверно характера на ролята, актьорът може да посещава допълнителни курсове за развитие на специфични умения – танци, езда, свирене на музикален инструмент, вокални упражнения, бойни техники, фехтовка и др. Той участва в представления на различни по големина и тип сцени – театрални, фестивални, училищни, в детски градини или на турнета. Изпълнението на ролята може да изисква извършване на действия с по-голяма физическа натовареност или елементи на риск – акробатика, катерене, боравене с оръжие и др.

2.1. Придобилият трета степен на професионална квалификация „Актьорство - драматичен театър“ изгражда сценични образи чрез художествено интерпретиране на драматургични произведения. Той използва богат набор от изразни средства – глас, слово, движение, мимика, поглед и емоционална енергия, за да предаде характера, чувствата и мислите на сценичния персонаж. В процеса на работа актьорът анализира текста, темата и идеята на пиесата, изследва психологическите особености на героя и неговите взаимоотношения с останалите образи. Работи под ръководството на режисьора и в тясно взаимодействие с партньорите си на сцената. Актьорът усъвършенства гласово-говорната техника, дикцията, сценичното движение, пластиката и вътрешната концентрация. Умее да съчетава емоционална искреност и сценична форма, така че да създаде убедително и въздействащо изпълнение. Той се подготвя за всяка роля чрез задълбочени репетиции, включващи анализ, импровизации и психо-физически упражнения. След представления извършва самоанализ на ролята с цел усъвършенстване на професионалното си майсторство. Работната среда включва участие в театрални репетиции и представления, както и възможности за изява в телевизионни, радиопредавания и филмови продукции. Професията изисква дисциплина, сценична култура, чувство за партньорство и отговорност към екипа и публиката.

2.2. Придобилият трета степен на професионална квалификация „Актьорство - куклен театър“ създава сценични образи чрез оживяване на кукли, предмети и сценични механизми, съчетавайки гласово, двигателно и емоционално изразяване. Основната му задача е да вдъхне живот, характер и душевност на куклата, така че зрителят да я възприеме като жив персонаж. Той работи с различни видове кукли – марионетки, ръкавични, тръстикови, маски, сенки и предметни конструкции, овладявайки специфичната техника за всяка от тях. Актьорът трябва да владее прецизен контрол върху движението, гласовата модулация и синхронизацията между

ПРОЕКТ

актьора и куклата. Работата му изисква добра координация, финес, пластичност и внимание към детайла**,** както и умение да се адаптира към различни сценични пространства – камерни, мобилни или турне сцени. В процеса на репетиции актьорът работи върху гласовата характеристика на персонажа, движението на куклата и взаимодействието с партньорите. Спектаклите често са насочени към детска или семейна публика**,** което изисква ярка емоционалност, комедийно чувство и комуникативност. Актьорът в кукления театър трябва да проявява търпение, дисциплина, колегиалност и творческа изобретателност. Работата му обединява театралното, музикалното и изобразителното изкуство, като изисква постоянна физическа и гласова подготовка.

2.3. Придобилият трета степен на професионална квалификация „Актьорство - пантомима/ невербален театър“ изгражда сценичен образ без употреба на речев текст, като използва пластиката на тялото, мимиката, жеста, ритъма и пространството като основни средства за изразяване. Той владее изкуството на телесната комуникация**,** чрез която предава емоции, идеи и сюжети на зрителя. Работата му изисква отлична физическа форма, гъвкавост, координация и усет към сценичното време и пространство. В процеса на подготовка актьорът развива пластична култура, сценично присъствие и концентрация**,** тренира баланс, издръжливост и експресивност на движенията. Под ръководството на режисьора създава невербални сценични ситуации, в които всяко движение има художествено и емоционално значение. Актьорът използва различни стилове и техники на движение – пантомима, буто, физически театър, сценичен танц, акробатика, експресивно движение и др. Възможно е да включва и мултимедийни елементи или визуални ефекти. Професията изисква творческа самостоятелност, висока физическа култура, концентрация и въображение**.** Актьорът често участва в експериментални сценични форми, спектакли на открито или съвременни театрални проекти, при които телесната изразност е водещо изразно средство.

2. Единици резултати от ученето (ЕРУ) за придобиване на всяка от степените на професионална квалификация по професията

Степен на професионална квалификация	**Ниво по НКР/ ЕКР**	**Номер на ЕРУ и вид професионална подготовка (ПП)**																
		ЕРУ 1	ЕРУ 2	ЕРУ 3	ЕРУ 4	ЕРУ 5	ЕРУ 6	ЕРУ 7	ЕРУ 8	ЕРУ 9	ЕРУ 10	ЕРУ 11	ЕРУ 12	ЕРУ 13	ЕРУ 14	ЕРУ 15	ЕРУ 16	ЕРУ 17
		Обща ПП		**Отраслова ПП**	**Специфична ПП**													
III	**4**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**

3.1 Списък на Единиците резултати от ученето по видове професионална подготовка

ЕРУ по обща професионална подготовка - единна за всички професионални направления от Списъка на професиите за професионално образование и обучение

ЕРУ 1. Здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда
ЕРУ 2. Икономика и предприемачество

ЕРУ по отраслова професионална подготовка - единна за професиите от

ПРОЕКТ

професионално направление „Музикални и сценични изкуства“

ЕРУ 3. История на музиката/ танца/ театъра и изкуството

ЕРУ по специфична професионална подготовка по професията „Актьорство (драматичен театър, куклен театър, пантомима/ невербален театър)“

ЕРУ 4. Драматургичен анализ
ЕРУ 5. Сценично движение и вокална подготовка

ЕРУ по специфична професионална подготовка - драматичен театър

ЕРУ 6. Актьорски тренинг в драматичен театър
ЕРУ 7. Основи на обучението по актьорство - драматичен театър
ЕРУ 8. Подготовка за участие в драматичен спектакъл
ЕРУ 9. Изпълнение на роля в драматичен спектакъл и публична изява на сцена

ЕРУ по специфична професионална подготовка - куклен театър

ЕРУ 10. Актьорски тренинг в кукления театър
ЕРУ 11. Основи на актьорството за куклен театър
ЕРУ 12. Кукловодна актьорска техника
ЕРУ 13. Изпълнение на роля в куклено представление и публична изява на сцена

ЕРУ по специфична професионална подготовка - пантомима/ невербален театър

ЕРУ 14. Актьорски тренинг в пантомимата
ЕРУ 15. Основи на актьорството в театъра на пантомимата
ЕРУ 16. Пантомимна актьорска техника
ЕРУ 17. Изпълнение на роля в пантомимичен спектакъл и публична изява на сцена

3.2. Описание на единиците резултати от ученето за професията „Актьорство (драматичен театър, куклен театър, пантомима/невербален театър)“

3.2.1. Обща професионална подготовка по професията

ЕРУ 1	**Здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда**
Резултат от учене 1.1	Спазва хигиенните норми и здравословните и безопасни условия на труд (ЗБУТ) на работното място
Знания	• Познава основните нормативни актове за здравословни и безопасни условия на труд • Обяснява възможните професионални и здравни рискове на работното място и причините за тяхното възникване • Разяснява основните правила при оказването на първа помощ при трудови злополуки • Изброява основните видове лични предпазни средства и техните функции • Познава видовете защитни приспособления и средства за сигнализация и маркировка за осигуряване на ЗБУТ

ПРОЕКТ

	• Изброява правилата за работа при аварии и аварийни ситуации
Умения	• Прилага мерки за безопасност на работното място • Спазва хигиенните норми на работното място • Прилага инструкции за безопасна работа • Реагира правилно при аварийни ситуации
Компетентности	• Спазва стриктно мерките за безопасност при изпълнение на различните трудови дейности
Резултат от учене 1.2	Осъществява превантивна дейност за опазване на околната среда
Знания	• Познава нормативни актове, свързани с опазването на околната среда и ЗБУТ • Познава трудово-правните норми, свързани със ЗБУТ • Разяснява общите изисквания за осигуряване на ЗБУТ съобразно спецификата на провежданата дейност и изискванията на техническото, технологичното и социално развитие с цел защита на живота, здравето и работоспособността на работещите
Умения	• Търси информация за устойчиви практики, приложими в конкретната професионална дейност • Изпълнява дейности по събиране и съхраняване на опасни продукти, излезли от употреба уреди и консумативи съобразно правилата за рециклиране • Използва технологии и материали, щадящи околната среда • Спазва практики за пестене на вода, енергия и други ресурси на работното място
Компетентности	• Правилно обработва отпадъците на работното място съобразно изискванията за сортиране • Вярно и точно разпознава замърсяващи фактори на работното място и съдейства за ограничаване на въздействието им • Способен е стриктно да следва утвърдените правила и изисквания за опазване на околната среда
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Познава нормативната база (закони, наредби, инструкции) • Обяснява видовете трудови рискове и превантивни мерки • Познава правилата за работа с лични предпазни средства • Познава екологичните изисквания и практики за опазване на околната среда • Обяснява задълженията на работодателя и работника • Разяснява връзката между условията на труд и здравето • Анализира последствията от неспазване на правилата Част по практика на професията: • Правилно използва лични предпазни средства • Спазва инструкциите за безопасна работа • Разпознава и сигнализира за рискови ситуации • Прилага еколосъобразни действия (събиране на отпадъци, икономия на материали и енергия) • Работи отговорно и дисциплинирано • Допринася за безопасна работна среда

ПРОЕКТ

	• Спазва хигиенни и екологични стандарти • Демонстрира колегиалност и работа в екип
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 2	**Икономика и предприемачество**
Резултат от учене 2.1	Познава основите на пазарната икономика
Знания	• Познава основни икономически понятия - търсене, предлагане, пазар, конкуренция, цена • Познава ролята на държавата в икономиката - данъци, бюджет, регулации • Обяснява дейността на организацията в контекста на основни икономически принципи и понятия • Разяснява основни понятия във финансите - приходи, разходи, печалба, инвестиции • Разбира значението на социалната и екологична отговорност при ръководене на бизнес
Умения	• Използва основни икономически понятия като търсене, предлагане, пазар, конкуренция и цена при изпълнение на професионалните си задачи • Отчита значението на основните финансови показатели като приходи, разходи, печалба и инвестиции
Компетентности	• Прилага правилата и изискванията, свързани с ролята на държавата в икономиката, включително данъци, бюджет и регулации, в рамките на работната среда и своите професионални ангажименти
Резултат от учене 2.2	Познава основите на предприемачеството
Знания	• Познава същността и ролята на предприемачеството в икономиката • Изрежда основните стъпки при стартиране на бизнес, включително генериране на идея, пазарно проучване, изготвяне на бизнес план • Изброява видовете фирми и организационно-правни форми на стопанска дейност
Умения	• Разграничава видовете фирми и организационно-правните форми на стопанска дейност • Прилага знания за предприемачеството в работната си среда
Компетентности	• Идентифицира успешни практически примери за управление на бизнес начинания • Предлага решения за подобряване на дейността в съответствие с технологичните и организационните изисквания • При необходимост представя идеи и предложения пред клиенти, инвеститори или партньори, като аргументира решенията си
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Владее основните теоретични знания и понятия в областта на икономиката

ПРОЕКТ

	• Владее основните теоретични постановки в областта на предприемачеството Част по практика на професията: • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус • Участва в разработването на бизнес план на фирмата според изискванията на предварително дефинираното задание
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика

3.2.2. Отраслова професионална подготовка по професията

ЕРУ 3	**История на музиката/ танца/ театъра и изкуството**
Резултат от учене 3.1	Познава световната музикална история
Знания	• Дефинира теоретични понятия, свързани с исторически епохи, стилови направления, тенденции, течения, творчество и живот на композиторите в контекста на световната музикална история • Разпознава развитието на музикалното изкуство в исторически план и да го осъзнава като част от световния исторически процес • Разпознава автори и техните творби
Умения	• Борави с информация за епохите, направленията, тенденциите и стиловете в музикалното изкуство, както и съдържанието, стиловите особености, изразните средства и начините за използването им в музикалните произведения от различните епохи • Анализира определена творба с характерната терминология и изразни средства • Различава музикалните форми и структури, разпознава и прави анализ на творбите на автори, представители на различни епохи, стилове и направления в музикалното изкуство
Компетентности	• Ориентира се в стилистичните и жанровите промени в хода на историческото развитие на музиката, като описва етапите в историческото развитие на световната музикална култура • Анализира музика в контекста на историческото развитие на музикалното изкуство (епохи, направления, тенденции и стилове) • Описва изразните средства и начините за използването им в музикалните произведения от различните епохи
Резултат от учене 3.2	Познава историята на българския музикален фолклор
Знания	• Дефинира теоретични понятия, свързани с видовете народни песни и танци, обичайно-обредни практики, както и с метроритмичните и

ПРОЕКТ

	мелодични особености на българския музикален фолклор • Разпознава устройството и приложението на основните български народни инструменти, характерните особености на музикално-фолклорните диалекти и стилове • Разпознава емблематични фолклорни изпълнители и творци и познава историческите сборници със събран фолклорен материал като източник на културна и музикална информация
Умения	• Разбира произхода, смисъла и културното значение на народните обреди и песните в исторически и социален контекст • Идентифицира мелодичните и метроритмичните особености на вокални, инструментални и танцови образци от различните фолклорни диалекти • Разграничава тембрите на отделните народни инструменти • Анализира обредния комплекс, функциите на народните песни и тяхното приложение в миналото • Идентифицира стиловите характеристики на емблематични изпълнители и групи, както и регионални различия в изпълнителската традиция
Компетентности	• Работи с основните понятия на фолклористиката и разбира музикалното наследство като част от националната култура • Възпроизвежда метричните и ладовите особености на българския музикален фолклор, орнаментация и ритмична структура на песните • Изпълнява, анализира и записва различните музикално-фолклорни образци с внимание към точност и автентичност • Разбира българската фолклорна култура в нейната цялост • Прилага знанията си по отношение на обреди, ритъм, лад, инструментариум, хора, стил на изпълнение и известни изпълнители
Резултат от учене 3.3	Познава световната история на танцовото изкуство
Знания	• Дефинира различни епохи в развитието на танца • Описва характерни особености на жанровото деление • Познава разликите в националните специфики на танцовото изкуство • Познава развитието на танцовото изкуство до края на 20 век
Умения	• Умее да съпоставя развитието на различните епохи • Разпознава стиловите различия на отделните националности
Компетентности	• Разграничава естетиката на различните епохи • Разграничава стиловите различия на отделните националности
Резултат от учене 3.4	Познава историята на танцовото изкуство в България
Знания	• Познава историята на българското танцово изкуство • Познава творческите търсения на изявени творци на българското танцово изкуство

ПРОЕКТ

	• Описва етапите на развитие на танцовото изкуство в България
Умения	• Прави сравнителен анализ между естетиката в различните периоди от историята • Съпоставя стилистичните особености на жанровете
Компетентности	• Самостоятелно определя творците на дадени произведения • Самостоятелно развива теми за хронологичното развитие на танцовото изкуство
Резултат от учене 3.5	Познава историческото развитие на театъра
Знания	• Описва основните етапи от историческото развитие на театъра • Разпознава жанрове, стилове и форми в театралното изкуство • Познава водещи драматурзи, течения и културни контексти • Обяснява влиянието на обществени и културни фактори върху развитието на театъра
Умения	• Анализира драматургичен текст, като открива теми, мотиви, конфликти и характерни черти на героите • Сравнява различни драматургични произведения по време, стил или проблематика • Интерпретира драматургични решения и послания в контекста на историческото развитие на театъра • Прилага знания за театрални направления при анализа на конкретен текст • Формулира аргументирана позиция за естетическата и социалната стойност на дадено произведение
Компетентности	• Оценява художествената стойност и културното значение на драматургични произведения • Аргументира мнението си с примери от текста и исторически контекст • Свързва развитието на театъра с по-широки културни и обществени процеси • Създава собствен интерпретативен прочит или кратък драматургичен текст, демонстрирайки разбиране за структура и драматургична логика • Сътрудничи в групова работа (анализ, дискусия, сценично представяне), показвайки комуникативна и социална компетентност
Резултат от учене 3.6	Познава етапите и стиловете в история на изкуството
Знания	• Дефинира периодите на развитие в историята на изкуството • Разграничава различните стилове • Дефинира характерните особености на различните периоди • Разбира връзката на историческите периоди и периодите в историята на изкуството
Умения	• Идентифицира различните периоди • Описва характерните особености на периодите • Описва последователността в развитие на изкуството
Компетентности	• Познава развитието на изкуството в исторически план /тенденции,

ПРОЕКТ

	идейно-стилистични особености, водещи школи/
Резултат от учене 3.7	Разпознава автори и творби в историята на изкуството
Знания	• Познава главните представители на различните школи и епохи • Разпознава творбите на отделните автори • Описва влиянието на различните творци върху развитието на изкуството
Умения	• Описва творчеството на изтъкнати представители на различни периоди от историята на изкуството • Сравнява различни творци
Компетентности	• Характеризира творчеството на изтъкнати представители на различни периоди от историята на изкуството
Критерии за оценяване на ЕРУ	**За професия „Музикално изкуство (арфа, пиано, цигулка, виола, виолончело, контрабас, флейта, обой, кларинет, фагот, валдхорна, тромпет, цугтромбон, туба, саксофон, ударни инструменти, класическа китара, акордеон, гайда, кавал, гъдулка, тамбура, класическо пеене, народно пеене, поп и джаз пеене)“** Част по теория на професията: • Познава и различава творчеството на композитори от различни исторически периоди и национални музикални школи • Познава видовете народни песни и танци, обичайно-обредни практики, метроритмичните и мелодични особености на българския музикален фолклор Част по практика на професията: • Разпознава слухово произведения от творчеството на композитори от различни исторически периоди и национални музикални школи • Възпроизвежда метричните и ладовите особености на българския музикален фолклор **За професия „Актьорство (драматичен театър, куклен театър, пантомима/невербален театър)“** Част по теория на професията: • Владее основните исторически знания в областта на танцовото изкуство Част по практика на професията: • Вярно и точно определя границата на различните периоди Може да пресъздаде характера и стила на танца в различните епохи **За професия „Актьорство (драматичен театър, куклен театър, пантомима/невербален театър)“** Част по теория на професията: • Разпознава основните периоди в развитието на театъра (античен, средновековен, ренесансов, класически, модернистичен и

ПРОЕКТ

	съвременен) • Описва характерните особености на всеки исторически етап • Обяснява връзката между театъра и социално-културния контекст на епохата Част по практика на професията: • Прилага знанията за театрални епохи при анализ на сцена или роля • Демонстрира разбиране за стиловите особености на дадена историческа форма • Интерпретира текст или ситуация, съобразно естетиката на конкретната епоха **За професия Оформление на сценична среда (театрален, кино и телевизионен декор, художествено осветление за театър, кино и телевизия, театрален, кинотелевизионен грим и перуки, театрална кукла, сценичен костюм)** Част по теория на професията: • Описва периодите в историята на изкуството и техните представителите Част по практика на професията: • Прилага познанията си в процеса на проектиране и изпълнение на заданието
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание

3.2.3. Специфична професионална подготовка по професията

ЕРУ 4	**Драматургичен анализ**
Резултат от учене 4.1	Прави драматургичен анализ на произведение
Знания	• Познава основните елементи на драматургичния текст (сюжет, действие, конфликт, персонажи, диалог, ремарки) • Разбира структурните особености и жанровите характеристики на драмата • Различава драматургичните похвати от тези на другите литературни родове (епос, лирика)
Умения	• Анализира драматургичното произведение, като идентифицира и обяснява връзките между персонажи, конфликт и композиция • Интерпретира значенията на действията и диалозите в контекста на

ПРОЕКТ

	идеята на произведението • Сравнява различни драматургични произведения или техни сцени, за да оценява авторовите техники и послания • Извежда тематичното и идейното съдържание чрез аргументирано представяне на собствени наблюдения
Компетентности	• Прилага познанията си за драматургичния жанр при самостоятелен анализ на художествен текст • Оценява художествената стойност и социално-нравствените послания на драмата • Създава логично структурирано устно или писмено изложение (анализ, есе, презентация), в което обосновава своите изводи • Изразява и защитава лична позиция, опирайки се на текстови доказателства и аргументи
Резултат от учене 4.2	Работи с драматургични текстове, поезия, художествен текст, сценарии на чужд език
Знание	• Разпознава драматургични текстове, поезия, художествен текст и други документи на чужд език • Познава особеностите и специфичните изисквания към използваната в сценичната медия документация
Умение	• Разчита техническа документация, чертежи, схеми , инструкции, художествен текст и други документи на чужд език • Създава техническа документация, чертежи, схеми , инструкции, художествен текст и други документи на чужд език
Компетентност	• Работи с инструкции, сценарии, художествен текст на чужд език
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория: • Разпознава основния конфликт, тема и идеи на драматургичния текст • Описва структурата на произведението и развитието на действието • Обяснява взаимоотношенията между персонажите и тяхната функция в сюжета • Обобщава основните характеристики на жанра и стила на автора Част по практика: • Прилага направения анализ при изграждане на сценичен образ или мизансцен • Демонстрира разбиране на драматургичния ритъм и динамика • Използва изводите от анализа при актьорската или режисьорската интерпретация
Средства за оценяване:	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 5	**Сценично движение и вокална подготовка**
Резултат от учене 5.1	Прилага движения за опознаване на тялото в сценична среда
Знания	• Определя основните принципи на сценичното движение и телесната

ПРОЕКТ

	пластика • Разпознава основните анатомични и физиологични характеристики на човешкото тяло, свързани със сценичното изразяване • Описва връзката между дишането, центъра на тежестта и баланса при движение • Обяснява ролята на пространството, ритъма и импулса в сценичното действие • Разбира значението на телесното осъзнаване и контрола на движението в актьорската работа
Умения	• Прилага техники за разгряване, разтягане и концентрация преди сценична работа • Демонстрира контрол, гъвкавост и координация на тялото в различни сценични ситуации • Използва движението като изразно средство за създаване на образ и емоция • Адаптира физическото си поведение спрямо партньора, сценичното пространство и жанра • Анализира собствените двигателни навици и открива възможности за усъвършенстване • Съчетава дишане, ритъм и движение за постигане на сценична цялост и изразност
Компетентности	• Създава индивидуален двигателен стил, съобразен с характера на сценичния образ • Интерпретира текст, емоция или ситуация чрез движение и телесен израз • Комбинира двигателни елементи за постигане на композиционно единство на сцената • Оценява ефективността на своето сценично присъствие и физическа комуникация с партньори и публика • Развива постоянна телесна дисциплина, самонаблюдение и грижа за физическото си състояние • Осъзнава и прилага принципите на безопасност и ергономия в сценичната дейност
Резултат от учене 5.2	Изпълнява музикални задачи
Знания	• Познава основни музикални понятия (ритъм, мелодия, темпо, динамика, щрих, тембър) • Разпознава нотни символи, ритмични и мелодични модели • Описва средствата за музикална изразност в изпълнението • Обяснява ролята на изпълнителя за въздействието на музикалното произведение • Изброява основни елементи на музикалната задача (песен, инструментална пиеса, ансамблово изпълнение)
Умения	• Прилага знанията си при изпълнение на вокални и инструментални задачи • Интерпретира музикален текст в съответствие с указанията за динамика, темпо и изразност

ПРОЕКТ

	• Възпроизвежда точно мелодия и ритъм според нотния текст или слухов образец • Координира своето изпълнение с това на други участници (ансамблово музициране) • Анализира собственото си изпълнение, като идентифицира допуснати грешки и предлага начини за подобрение
Компетентности	• Оценява качеството на своето и на чуждото музикално изпълнение • Аргументира избора си на музикални средства при изпълнение (темпо, динамика, артикулация) • Планира подготовката си за изпълнение чрез упражнения и самостоятелна работа • Демонстрира артистичност, емоционална ангажираност и сценично поведение • Създава собствена интерпретация на музикално произведение или кратка музикална импровизация • Сътрудничи ефективно в групово или ансамблово изпълнение, проявявайки отговорност и дисциплина
Критерии за оценяване	Част по теория: • Определя значението на телесната осъзнатост и гласовата култура в сценичното изкуство • Описва основните елементи на сценичното движение – баланс, център, импулс, пространствено ориентиране • Обяснява физиологичните механизми на гласа, дишането и артикулацията • Разбира връзката между движение, глас и емоционално състояние в сценичното действие • Прилага теоретични знания за движение и вокална техника при подготовка на сцена или етюд • Интерпретира взаимодействието между физическо и вокално изразяване в актьорския процес Част по практика: • Демонстрира контрол и координация на тялото в сценично действие • Прилага техники за баланс, център и сценично присъствие. • Използва пространството осъзнато и целенасочено взависимост от сценичната ситуация • Създава изразителни физически решения в съответствие с драматургичния замисъл • Демонстрира правилна дихателна и вокална техника • Адаптира гласа си към различни сценични задачи и емоционални състояния • Интерпретира текст с внимание към дикция, тембър, ритъм и интонация • Синхронизира телесното и вокалното изразяване в сценично действие • Изразява емоционалното съдържание чрез органична връзка между движение и звук • Оценява ефективността на собственото си сценично присъствие

ПРОЕКТ

Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 6	**Актьорски тренинг за драматичен театър**
Резултат от учене 6.1	Усъвършенства актьорските психо-физически качества и умения в драматичен театър
Знания	• Познава основните принципи на актьорското майсторство в драматичния театър • Разбира връзката между психическите и физическите процеси в актьорското действие • Разяснява методите за изграждане на сценичен образ • Разграничава различните актьорски техники и школи • Анализира влиянието на емоционалното и телесното изразяване върху сценичната достоверност
Умения	• Прилага актьорски упражнения за развиване на внимание, концентрация, въображение и сценично присъствие • Използва адекватно психо-физическите си ресурси при изграждане на сценичен образ • Интерпретира драматургичен текст чрез осъзнато действие и сценична партньорска работа • Експериментира с различни техники за изразяване на емоции, жест, движение и глас • Оценява ефективността на собственото си сценично поведение и прави самокорекция
Компетентности	• Интегрира придобитите знания и умения за постигане на автентично сценично присъствие • Създава сценичен образ, отговарящ на режисьорската и драматургичната концепция • Рефлектира върху процеса на собственото си актьорско развитие • Сътрудничи ефективно в актьорски екип, проявявайки емпатия, дисциплина и творческа инициатива • Усъвършенства непрекъснато своята психо-физическа подготовка и сценично поведение
Резултат от учене 6.2	Развива пластични, ритмични и музикални умения
Знания	• Познава основните принципи на телесната пластика, ритъма и музикалната изразност в сценичното изкуство • Разбира връзката между движение, звук, ритъм и емоционално въздействие върху зрителя • Описва елементи на ритмичното и музикалното изграждане на сценично действие • Разграничава стилове и техники на телесна и музикално-ритмична интерпретация

ПРОЕКТ

	• Анализира влиянието на музикалната и двигателната култура върху актьорското изпълнение
Умения	• Прилага упражнения за усъвършенстване на пластичността, ритъма и музикалното усещане • Координира движения, жест и изразителност в синхрон с музикалния и ритмичния фон • Интерпретира музикални и ритмични структури чрез движение и сценично действие • Експериментира с различни ритмични и музикални модели за постигане на сценична изразителност • Оценява ефективността на своите двигателни и музикални изяви и прави самокорекция
Компетентности	• Интегрира пластичните, ритмичните и музикалните си умения при изграждане на сценичен образ • Създава цялостно сценично действие, в което телесният и музикален израз са органично свързани • Рефлектира върху собственото си развитие в областта на телесната и музикалната култура • Работи съвместно с партньори, следвайки общ ритъм и темпо на сценичното изпълнение • Усъвършенства индивидуалния си артистичен почерк чрез постоянна практика и самооценка
Резултат от учене 6.3	Познава етичните принципи на професията и работата в екип при изграждането и изпълнението на спектакъла
Знания	• Познава основните етични принципи и професионални норми в актьорската професия • Описва ролята на моралните и колегиалните отношения в процеса на създаване на спектакъл • Разбира значението на взаимното уважение, отговорността и дисциплината при работа в екип • Разграничава професионалното поведение от неприемливите етични практики • Анализира примери за спазване и нарушаване на етичните стандарти в театралната практика
Умения	• Прилага етичните норми и правила на поведение в конкретни творчески ситуации • Демонстрира уважение, емпатия и толерантност при екипна работа в репетиционен и сценичен процес • Сътрудничи ефективно с партньори и други членове на екипа, следвайки общи цели • Оценява поведението си в контекста на професионалната етика и прави самооценка • Решава конфликти чрез конструктивна комуникация и уважение към различните гледни точки
Компетентности	• Интегрира етичните принципи в своето професионално и творческо поведение • Планира сценични и организационни задачи в екип с чувство за

ПРОЕКТ

	отговорност и колегиалност; • Рефлектира върху значението на професионалната етика за качеството на спектакъла и личното развитие • Създава позитивна и подкрепяща атмосфера в екипната работа • Усъвършенства уменията си за комуникация, сътрудничество и етично поведение в професионална среда
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Познава основните понятия и принципи, свързани с актьорските психо-физически качества, сценичната пластика, ритъма и музикалността • Осъзнава връзката между психическите и физическите процеси в актьорската работа • Анализира етичните принципи и ролята на екипната работа в създаването на спектакъл • Оценява примери от театралната практика, свързани с професионалното и етично поведение • Аргументира лична позиция по отношение на сценичната дисциплина, партньорството и отговорността в екипната работа Част по практика на професията: • Прилага на актьорски техники и упражнения за развитие на внимание, концентрация, въображение и сценично присъствие • Демонстрира пластичност, ритмичност и музикална изразителност при сценични упражнения и етюди • Използва психо-физическите ресурси за изграждане на достоверен сценичен образ • Проявява етичност и колегиалност при взаимодействие с партньори и педагогически екип • Рефлектира върху собственото сценично поведение и самокорекция при работа. • Създава и участва в кратки сценични форми, показващи овладени актьорски, пластични и музикални елементи
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 7	**Основи на обучението по актьорство - драматичен театър**
Резултат от учене 7.1	Познава основните термини в драматичния театър
Знания	• Различава основните термини в драматичния театър (напр. сцена, акт, действие, персонаж, режисьор, декор, реплика, диалог и др.) • Обяснява значението и функцията на основните елементи в театралното представление
Умения	• Прилага правилно термините при анализ на театрално произведение или сценичен откъс • Интерпретира конкретни примери от драматични текстове,

ПРОЕКТ

	като свързва термините с тяхното съдържание и художествена роля • Сравнява термините според тяхната употреба в различни контексти (драматургичен текст, сценична реализация)
Компетентности	• Използва правилно основната театрална терминология при устна или писмена комуникация • Демонстрира разбиране за ролята на термините в осмислянето на театралното изкуство • Оценява значението на драматичните елементи за създаване на сценично въздействие • Прилага знанията си в нови ситуации – при подготовка на театрална сцена, рецензия или творческа задача
Резултат от учене 7.2	Владее техниките на сценичната реч
Знания	• Разбира основните техники на сценичната реч – дишане, артикулация, интонация, темпо-ритъм, пауза, дикция, логически ударения • Характеризира основните изразни средства на сценичната реч и тяхната функция в актьорската игра • Определя значението на гласа и словото за изграждане на сценичен образ
Умения	• Прилага усвоените техники при изпълнение на сценичен текст • Използва правилно темпо, сила и интонация на гласа за постигане на художествено въздействие • Анализира собственото си изпълнение и идентифицира елементи, които се нуждаят от подобрение • Интерпретира текстове, като съчетава техника и изразност • Демонстрира увереност и контрол при сценично говорене
Компетентности	• Използва целенасочено техниките на сценичната реч в различни комуникативни и художествени ситуации • Оценява значението на правилната реч и гласа за сценичното въздействие • Развива самостоятелно своята речева култура и регулира сценичното си поведение според контекста • Прилага придобитите знания и умения в нови творчески и обучителни ситуации (напр. рецитал, драматизация, театрален етюд)
Резултат от учене 7.3	Работи върху етюди
Знания	• Обяснява понятието „етюд“ и различава видовете етюди според целта им (за внимание, въображение, партньорство, емоция и др.) • Описва основните етапи на изграждане на етюд – замисъл, действие, конфликт, развитие, завършек • Разбира ролята на етюда като упражнение за актьорска изразност, въображение и партньорска работа • Разпознава средствата на невербалната и вербалната изразност, използвани в етюдите
Умения	• Прилага различни актьорски техники при създаване и изпълнение на етюд

ПРОЕКТ

	• Планира работата си индивидуално и в екип при разработване на сценична ситуация • Импровизира върху зададена тема, ситуация или образ • Интерпретира сценични действия, като използва изразни средства на тялото, гласа и емоцията • Анализира резултатите от собственото и груповото изпълнение, идентифицира възможности за усъвършенстване
Компетентности	• Използва творчески знанията и уменията си за създаване на оригинални етюди • Сътрудничи ефективно с партньори при изграждане на сценично действие • Оценява значението на етюдната работа за развитието на актьорските си качества • Прилага усвоените техники в нови сценични, учебни и творчески ситуации • Демонстрира отговорност, самодисциплина и саморефлексия по време на процеса на работа върху етюд
Резултат от учене 7.4	Създава специфично цифрово съдържание, свързано със сценичната среда (Аудио и Визуално)
Знания	• Разпознава и описва основните видове аудио и визуално съдържание, използвани в сценичната среда (звук, музика, видео, прожекции, светлинни ефекти) • Обяснява принципите на композиция, монтаж и синхронизация между звук и образ • Разбира връзката между дигиталните медии и художественото въздействие върху публиката • Посочва софтуерните инструменти за създаване, редактиране и смесване на аудио-визуално съдържание
Умения	• Прилага знанията си, за да създава, редактира и комбинира аудио и визуални елементи за сценични проекти • Използва специализирани програми (напр. Audacity, Premiere Pro, After Effects и др.) за монтиране и обработка на материали • Анализира сценичната концепция и подбира подходящи звукови и визуални решения, съобразени с жанра и емоционалния ефект • Оценява качеството и художествената стойност на създаденото съдържание и прави необходимите подобрения • Интегрира създадените материали в цялостна сценична постановка или мултимедиен проект
Компетентности	• Създава оригинални аудио-визуални продукти, които подкрепят и обогатяват сценичната изява • Оценява влиянието на дигиталните медии върху възприятието на публиката и прилага творчески решения за по-силно въздействие • Демонстрира естетически усет, работи в екип и спазва авторските и етичните норми при използване на чуждо съдържание • Използва технологиите, за да изразява, комуникира и реализира артистични идеи в сценичен контекст
Критерии за	Част по теория на професията:

ПРОЕКТ

оценяване на ЕРУ	• Обяснява основни термини, свързани с драматичния театър, сцената и актьорската дейност • Различава и характеризира елементи на театралния процес (действие, персонаж, конфликт, сценично пространство и др.) • Описва основните техники на сценичната реч и тяхното приложение • Познава значението на етюдната работа за развитието на актьорските умения • Анализира театрални текстове и сценични ситуации, използвайки правилна терминология • Свързва теоретични знания с практически наблюдения • Използва правилно и уместно терминологията при устни и писмени изяви. • Формулира ясно мнения и оценки относно театрални явления и сценични решения Част по практика на професията: • Прилага основните термини в конкретна театрална или сценична дейност • Използва техники на сценичната реч (артикулация, дишане, интонация, темпо-ритъм) при изпълнение на сценичен текст • Изпълнява етюди, показващи разбиране на сценично действие, партньорство и изразност • Импровизира в рамките на етюдни задачи • Интерпретира сценични ситуации с убедителна емоционална и телесна изразност • Демонстрира контрол върху гласа, тялото и вниманието • Сътрудничи с партньори по време на репетиции и сценични задачи • Спазва дисциплина, инструкции и сценична етика • Оценява своето и чуждото изпълнение, като идентифицира възможности за подобрение
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 8	**Подготовка за участие в драматичен спектакъл**
Резултат от учене 8.1	Участва в начален етап - репетиция на "маса" и самостоятелна работа
Знания	• Разпознава етапите на репетиционния процес и ролята на „репетицията на маса“ в изграждането на сценичен образ • Описва основните елементи на драматичния текст – персонажи, ситуации, конфликти • Припомня си изискванията за сценично поведение, дикция и интонация • Разбира връзката между текста, актьорската задача и емоционалното въздействие върху зрителя
Умения	• Анализира текста и характера на своя герой

ПРОЕКТ

	• Интерпретира репликите чрез подходящ тон, темпо и емоционална изразност • Прилага указанията на ръководителя по време на репетиция • Формулира свои идеи за сценично представяне; • Оценява собственото си и колективното изпълнение по време на репетиция • Създава устна или писмена подготовка за сценично действие (примерно – бележки, импровизации, анализ на роля)
Компетентности	• Планира самостоятелната си работа по усвояване на роля • Сътрудничи ефективно с екипа в процеса на репетиция • Демонстрира отговорност, дисциплина и творческо отношение към задачата • Прилага умения за самооценка и подобрение на сценичното си представяне • Изгражда увереност и артистична култура, необходими за участие в сценичен проект
Резултат от учене 8.2	Участва в репетиционния процес на актьорския състав
Знания	• Разпознава структурата и етапите на репетиционния процес • Описва функциите и взаимодействието между членовете на актьорския състав • Обяснява значението на режисьорските указания за изграждането на сценичен образ • Припомня си основните принципи на сценичното поведение, дикцията, движението и партньорството на сцената • Разбира ролята на екипната работа за постигане на художествен резултат
Умения	• Анализира текста, сцените и мотивацията на персонажите • Прилага режисьорски указания и сценични задачи в практическа репетиционна ситуация • Интерпретира роля чрез изразни средства – глас, движение, емоция и мимика • Използва техники за концентрация, сценично внимание и партньорство • Оценява собственото и груповото представяне по време на репетиция • Адаптира поведението си спрямо нуждите на сценичната ситуация и указанията на ръководителя
Компетентности	• Планира индивидуалната си подготовка и активно участва в колективния репетиционен процес • Демонстрира дисциплина, постоянство и уважение към творческия труд на останалите • Сътрудничи ефективно с актьорския състав и техническия екип • Рефлектира върху собственото си участие и търси начини за усъвършенстване • Създава творчески решения, допринасящи за общата сценична реализация

ПРОЕКТ

	• Прилага придобитите знания и умения в реална сценична среда с осъзната артистична отговорност
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Обяснява основните етапи на репетиционния процес и целите на „репетицията на маса“ • Описва функциите на актьора в процеса на създаване на сценичен образ • Разяснява значението на екипната работа и режисьорските указания за сценичното изпълнение • Анализира текст, роля и сценична ситуация с разбиране на подтекст и мотивировка. • Прилага етични и професионални норми на поведение в театралния процес Част по практика на професията: • Участва активно в репетиции на маса и сценични репетиции, следвайки режисьорските указания • Прилага сценични техники за дикция, движение, темпо-ритъм и партньорство • Интерпретира роля, демонстрирайки разбиране за характера, целите и емоционалното му състояние • Анализира и оценява своето и колективното представяне, като идентифицира нужди от подобрение • Проявява творческа инициатива, дисциплина, отговорност и екипна работа в репетиционния процес • Създава сценичен образ чрез индивидуален и колективен принос в творческата реализация
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 9	**Изпълнение на роля в драматичен спектакъл и публична изява на сцена**
Резултат от учене 9.1	Изпълнява роля съобразно жанра и епохата на пиесата
Знания	• Познава основните театрални жанрове и техните характерни особености • Описва исторически и културни особености на епохата, към която принадлежи пиесата • Разпознава връзката между ролята, жанра и контекста на произведението
Умения	• Анализира ролята си, като отчита жанровите и епохалните характеристики на пиесата • Прилага познания за актьорска игра, изразни средства и сценично поведение според стила на времето • Интерпретира образа, като използва език, жест, мимика и движение, подходящи за конкретния жанр и епоха

ПРОЕКТ

	• Оценява собственото си и чуждото изпълнение спрямо изискванията на стила и времето
Компетентности	• Създава убедителен сценичен образ, съобразен с жанра и епохата на пиесата • Демонстрира разбиране за културно-историческия контекст чрез актьорската си интерпретация • Работи в екип, като сътрудничи с партньори за изграждане на цялостна сценична атмосфера • Рефлектира върху творческия процес, като осъзнава ролята си в общото сценично действие
Резултат от учене 9.2	Пресъздава достоверно сценичен образ
Знания	• Познава основните принципи на изграждане на сценичен образ • Разбира връзката между характера, мотивацията и поведението на героя • Описва различни актьорски техники и изразни средства (глас, мимика, жест, движение) • Разпознава елементи на сценичната среда, които подпомагат достоверното пресъздаване на образа
Умения	• Анализира характера, целите и взаимоотношенията на героя в драматургичния контекст • Прилага подходящи актьорски техники за изразяване на емоции, състояния и намерения • Интерпретира ролята, като използва гласови, физически и емоционални изразни средства • Оценява собственото си изпълнение и това на другите, за да усъвършенства сценичното си поведение
Компетентности	• Създава достоверен и убедителен сценичен образ, отговарящ на драматургичния контекст • Демонстрира креативност, емпатия и автентичност в изграждането на персонажа • Работи ефективно в екип, сътрудничи при репетиционния процес и споделя отговорност за общия резултат • Рефлектира върху творческия процес и осъзнава личния си принос за художественото въздействие на постановката
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Знания за жанра и епохата – познава основните театрални жанрове, техните особености и исторически контекст • Анализ на ролята – умее да анализира характера, мотивацията и поведението на героя според драматургичния текст • Интерпретация и аргументация – обосновава избора си на актьорски решения в зависимост от жанра и епохата • Културна и историческа осведоменост – демонстрира разбиране за културните и социалните особености на времето, в което се развива действието • Рефлексия – оценява собственото си изпълнение и посочва възможности за усъвършенстване

ПРОЕКТ

	Част по практика на професията: • Изпълнение на роля съобразно жанра и епохата – използва адекватни сценични изразни средства (глас, жест, движение, мимика), отговарящи на стила на времето • Пресъздаване на достоверен сценичен образ – изгражда убедителен, автентичен и последователен персонаж • Емоционална и сценична изразителност – поддържа внимание, ритъм и динамика, съобразени с драматургията • Работа в екип и партньорство – взаимодейства ефективно с партньорите на сцената и допринася за цялостното сценично действие • Творческо отношение и дисциплина – проявява креативност, отговорност и професионално поведение при подготовката и изпълнението
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 10	**Актьорски тренинг в кукления театър**
Резултат от учене 10.1	**Усъвършенства актьорските психо-физически качества и умения в кукления театър**
Знания	• Разпознава и описва основните понятия, категории и термини, свързани с кукления театър • Разбира структурата, функциите и спецификата на кукления театър като сценично изкуство • Описва видовете кукли, сценични техники и елементи на театралната форма • Обяснява ролята на драматургията, режисурата, актьора и сценографа в кукления спектакъл • Идентифицира термините, използвани при анализа и изграждането на куклени представления
Умения	• Прилага усвоената терминология при устно и писмено общуване в учебен и творчески контекст • Интерпретира текстове и сценични задачи, използвайки точна театрална терминология • Анализира елементи на куклен спектакъл (драматургия, изразни средства, сценичен образ) • Сравнява различни стилове, школи и подходи в кукления театър • Обобщава информация за историята и развитието на куклено изкуство
Компетентности	• Интегрира теоретични знания в практическата си работа по изграждане на куклен образ или сцена • Оценява значението на точната терминология и теоретичната подготовка за професионалната практика • Използва придобитите знания за анализ и самооценка на творческата

ПРОЕКТ

	си дейност • Развива култура на професионално общуване и критическо мислене в областта на куклення театър • Формира устойчива база от знания и понятия, подпомагаща бъдещото му художествено и професионално развитие
Резултат от учене 10.2	Познава историята на куклення театър
Знания	• Разпознава основните елементи на пластиката, ритъма и музикалното оформление в куклення театър • Разяснява връзката между движение, звук, музика и сценично действие • Описва ролята на ритъма и мелодията при изграждането на сценичен образ • Обяснява как пластиката и музикалното чувство подпомагат актьорската изразност и въздействие
Умения	• Прилага ритмични упражнения и двигателни техники за създаване на изразителност при работа с кукла • Използва музикални елементи (темпо, динамика, ритъм) за изграждане на сценично настроение • Анализира музикални и ритмични структури, за да съгласува движението на куклата с тях • Интерпретира сценични ситуации чрез движение, звук и музика • Създава кратки сценични етюди, в които комбинира пластика, ритъм и музика
Компетентности	• Оценява ефективността на своите пластични и музикални изразни средства спрямо сценичната задача • Интегрира придобитите умения за движение, ритъм и музикалност в актьорското си изпълнение • Развива чувство за синхрон, координация и естетическа чувствителност към ритъма и звука • Инициира творчески решения за сценични изразни средства, съобразени с характера на куклення театър • Отразява личен артистичен стил чрез пластичност и музикално въображение
Резултат от учене 10.3	Познава етичните принципи на професията и работата в екип при изграждането и изпълнението на спектакъла
Знания	• Разпознава и описва основните етични принципи и норми, свързани с актьорската професия и театралната дейност • Разбира значението на етичните взаимоотношения в репетиционния и творческия процес • Обяснява ролята на екипната работа за успешното изграждане и изпълнение на спектакъл • Идентифицира различни форми на професионално поведение и колегиална етика в театралната практика
Умения	• Прилага етичните принципи при взаимодействие с колеги, педагози и партньори в сценичната работа • Демонстрира толерантност, отговорност и уважение при съвместна

ПРОЕКТ

	творческа дейност • Анализира ситуации на конфликт или нарушена етика и предлага подходящи решения • Оценява поведението си и това на другите в контекста на професионалната етика • Сътрудничи ефективно в екип, като съгласува своите действия с общата сценична цел
Компетентности	• Интегрира етичните норми и екипните принципи в процеса на изграждане и изпълнение на спектакъла • Проявява самодисциплина, емпатия и професионално отношение към сценичната и извънсценичната работа • Оценява значението на доверието, отговорността и уважението като част от театралната култура • Развива умения за ефективна комуникация, взаимопомощ и творческо сътрудничество • Формира лична етична позиция и професионално поведение, съобразено с ценностите на театралното изкуство
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Практикува и разбира психо-физическата природа на актьорската игра • Обяснява връзката между тяло, глас, внимание и емоция • Анализира примери за сценично поведение и изразни средства в куклення театър • Разпознава и обяснява основните елементи на ритъм, музика и движение в куклення театър • Разбира връзката между пластика, музика и емоционално въздействие • Анализира примери за сценичен синхрон между движение и звук • Описва и разбира етичните принципи и професионалните норми в театралната дейност • Анализира казуси, свързани с етични дилеми; • Оценява поведението в контекста на професионалната етика Част по практика на професията: • Прилага техники за контрол на тялото, гласа и вниманието • Демонстрира сценично присъствие и концентрация • Създава сценичен образ чрез психо-физически действия • Оценява собствената си сценична изява • Прилага пластични, ритмични и музикални упражнения с кукла • Демонстрира координация и синхрон между движение и музика • Създава кратки сценични етюди с музикален съпровод • Сътрудничи с партньори при сценични задачи • Прилага етичните принципи при работа с партньори • Демонстрира отговорност, уважение и колегиалност • Сътрудничи ефективно в екип при изграждане на сценична задача • Рефлектира върху своето поведение и приноса си в екипа
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит

ПРОЕКТ

	Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 11	**Основи на актьорството за куклен театър**
Резултат от учене 11.1	Познава основите на теорията и терминологията в кукления театър
Знания	• Разбира връзката между тяло, емоция и изразност в актьорската игра без думи • Използва методите за изграждане на сценичен образ чрез движение, ритъм, баланс, темпо и импровизация • Познава упражнения и методи за развитие на концентрацията, въображението и сценичното присъствие • Познава принципите на телесната пластика, дишането и контрола върху мускулатурата при изразяване на емоции и действия
Умения	• Прилага пантомимни техники за изразяване на емоции, отношения и ситуации без използване на реч • Използва целенасочено движението, пространството и телесната динамика за изграждане на сценичен образ • Демонстрира контрол върху тялото, мимиката и дишането в различни сценични ситуации • Създава и изпълнява кратки пантомимни етюди и композиции • Работи в екип и реагира адекватно на партньорите в сценичното пространство • Използва импровизацията като метод за откриване на нови изразни средства • Прилага техники за концентрация, сценична свобода и преодоляване на физически и психически бариери
Компетентности	• Интегрира придобитите знания и умения в самостоятелна и колективна творческа работа • Демонстрира устойчиво сценично присъствие, издръжливост и концентрация
Резултат от учене 11.2	**Развива пластични, ритмични и музикални умения**
Знания	• Разпознава основните исторически етапи и направления в развитието на кукления театър в България и по света • Описва произхода, традициите и културния контекст на кукленото изкуство през различни епохи • Разбира взаимовръзката между обществено развитие и тематиката на кукления театър • Обяснява приноса на значими творци, школи и театри за развитието на жанра • Идентифицира особеностите на традиционните и съвременните форми на куклен театър
Умения	• Прилага историческите знания при анализ на куклени спектакли и художествени образи

ПРОЕКТ

	• Сравнява различни стилове, техники и подходи, характерни за отделни исторически периоди • Анализира примери от българската и световната куклена традиция • Интерпретира развитието на кукления театър в контекста на културните и художествени процеси • Обобщава ключови моменти и тенденции от историческото развитие на изкуството
Компетентности	• Интегрира историческите знания при изграждане на творчески идеи и сценични проекти • Оценява значението на културното наследство и традицията за съвременното куклено изкуство • Използва историческа информация за аргументирана оценка на художествени произведения • Развива критическо и аналитично мислене към развитието на сценичните форми • Формира лична културна идентичност и уважение към историята на театралното изкуство
Резултат от учене 11.3	Познава основните съвременни методи и упражнения за подготовка на актьора за публична изява на сцена
Знания	• Разпознава и описва основните съвременни методи и системи за актьорска подготовка, приложими в кукления театър • Разбира принципите на психо-физическата и пластичната подготовка на актьора при работа с кукла • Описва структурата и целите на основните упражнения за глас, движение и взаимодействие между актьор и кукла • Обяснява значението на концентрацията, партньорството и координацията при куклената сценична изява • Идентифицира връзката между теорията и практиката при подготовка за куклен спектакъл
Умения	• Прилага съвременни упражнения за развитие на сценична пластика, гласова изразност и внимание при работа с кукла • Демонстрира контрол върху движенията на куклата, съчетани с актьорски импулс и емоция • Интерпретира сценични задачи, използвайки конкретни методи за куклен актьор • Анализира собствения процес на подготовка и оценява постигнатия сценичен резултат • Комбинира различни упражнения за изграждане на изразен куклен образ • Създава кратки етюди, в които прилага усвоените техники за куклена изява
Компетентности	• Интегрира знанията за съвременни актьорски методи в подготовката си за куклена сцена • Оценява ефективността на упражненията за подобряване на пластичността, гласовата изразност и сценичното внимание • Развива самодисциплина, концентрация и сценична осъзнатост, необходими за работа с кукла

ПРОЕКТ

	• Формира личен подход и професионално отношение към подготовката за куклена публична изява • Проявява творческа инициативност, гъвкавост и умение за сътрудничество в екип при сценична реализация
Резултат от учене 11.4	Създава специфично цифрово съдържание свързано със сценичната среда (Аудио и Визуално)
Знания	• Разпознава и описва основните видове аудио и визуално съдържание, използвани в сценичната среда (звук, музика, видео, прожекции, светлинни ефекти) • Обяснява принципите на композиция, монтаж и синхронизация между звук и образ • Разбира връзката между дигиталните медии и художественото въздействие върху публиката • Посочва софтуерните инструменти за създаване, редактиране и смесване на аудио-визуално съдържание
Умения	• Прилага знанията си, за да създава, редактира и комбинира аудио и визуални елементи за сценични проекти • Използва специализирани програми (напр. Audacity, Premiere Pro, After Effects и др.) за монтиране и обработка на материали • Анализира сценичната концепция и подбира подходящи звукови и визуални решения, съобразени с жанра и емоционалния ефект • Оценява качеството и художествената стойност на създаденото съдържание и прави необходимите подобрения • Интегрира създадените материали в цялостна сценична постановка или мултимедиен проект
Компетентности	• Създава оригинални аудио-визуални продукти, които подкрепят и обогатяват сценичната изява • Оценява влиянието на дигиталните медии върху възприятието на публиката и прилага творчески решения за по-силно въздействие • Демонстрира естетически усет, работи в екип и спазва авторските и етичните норми при използване на чуждо съдържание • Използва технологиите, за да изразява, комуникира и реализира артистични идеи в сценичен контекст
Критерии за оценяване на ЕРУ 11	Част по теория на професията: • Описва и обяснява основните понятия и термини, използвани в куклення театър • Разпознава елементите и специфичните особености на куклената изразност • Описва основни исторически етапи от развитието на куклення театър в България и по света • Обяснява значението на куклення театър като част от културното и сценичното изкуство • Разграничава традиционни и съвременни тенденции в развитието на куклення театър • Обяснява съвременни методи за подготовка на актьора — дихателни, гласови, двигателни и концентрационни упражнения • Анализира ролята на тези упражнения за сценичното поведение и

ПРОЕКТ

	изразителността на актьора • Използва правилна театрална терминология при устни и писмени изяви • Оценява значението на теорията и историята за професионалното развитие на актьора Част по практика на професията: • Демонстрира усвоени знания за теорията и историята на кукления театър в практическа работа • Прилага терминологията правилно в процеса на репетиции и сценична дейност • Изпълнява упражнения за актьорска подготовка с правилна техника и концентрация • Прилага съвременни методи за гласова, двигателна и емоционална изразност • Показва осъзнато отношение към сценичното си поведение и публичното представяне • Анализира ефекта от използваните упражнения върху собственото си изпълнение • Работи в екип и сътрудничи при подготовка за сценична изява • Проявява дисциплина, последователност и артистична отговорност по време на учебния процес
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 12	**Кукловодна актьорска техника**
Резултат от учене 12.1	Познава основните етапи за овладяване на куклата
Знания	• Определя и описва основните етапи в овладяването на куклата (изследване, анимация, изразяване, взаимодействие) • Разпознава различните видове кукли и обяснява тяхната конструкция и функции • Назовава връзката между актьора и куклата в процеса на сценично изграждане
Умения	• Прилага основните етапи на овладяване на куклата в практическа дейност • Демонстрира правилно използване на техники за движение, израз и координация с куклата • Използва придобитите знания за създаване на сценичен образ чрез куклата
Компетентности	• Анализира творческия процес при овладяване на куклата и оценява ефективността на различни методи на работа • Преценява необходимостта от постоянен тренинг за усъвършенстване на техниката с куклата • Интегрира уменията си в екипна работа и аргументира

ПРОЕКТ

	художествени решения, свързани с куклената игра
Резултат от учене 12.2	Изпълнява сценично действие с кукла
Знания	• Познава основните принципи на сценичното действие с кукла • Разбира връзката между актьора и куклата – движение, изразност, ритъм и темпо • Описва и обяснява етапите на изграждане на сценично поведение чрез куклата (замисъл, подготовка, изпълнение) • Разпознава различните видове сценични кукли и техните изразни възможности
Умения	• Прилага основни техники за анимация и движение на куклата • Демонстрира сценично присъствие и изразност при изпълнение с кукла • Координира действията си с партньори и използва елементи на мизансцена • Интерпретира образ чрез движения, глас и емоционално внушение
Компетентности	• Анализира сценичното си изпълнение с кукла и оценява резултата според художествените цели • Преценява необходимостта от подобряване на техниката, координацията и изразността • Аргументира избора на изразни средства за постигане на сценично въздействие • Интегрира индивидуалната и груповата работа за постигане на сценично единство
Резултат от учене 12.3	Познава основните видове кукли според източника на светлина.
Знания	• Познава и описва основните видове кукли според източника на светлина – сенчести, прожекционни, UV (черна светлина) и др. • Разбира принципа на взаимодействие между светлина, сянка и кукла • Обяснява влиянието на различните източници на светлина върху визуалния ефект и възприемането на образа • Разпознава сценични ситуации, в които се използват специфични видове осветени кукли
Умения	• Класифицира видовете кукли според начина им на осветяване и визуално представяне • Прилага знанията си при избор на подходящ вид кукла за сценично действие според светлинните условия • Демонстрира основни техники за работа с кукли, осветени по различен начин (сенчести, UV, прожекционни) • Използва светлината като изразно средство при представяне на куклен образ
Компетентности	• Анализира взаимодействието между кукла, светлина и зрителско възприятие • Оценява художествения ефект на различните видове осветени кукли в сценична среда

ПРОЕКТ

	• Преценява уместността на използване на конкретен тип кукла според замисъла на постановката • Интегрира знанията си в създаването на куклени сцени с експерименти с осветление и сенки
Резултат от учене 12.4	Работи върху куклена миниатюра
Знания	• Познава етапите на създаване на куклена миниатюра – замисъл, изработка, анимация и сценично представяне • Разбира връзката между драматургичен текст, сценично действие и работа с куклата • Описва ролята на светлина, звук, движение и изразност в куклената миниатюра • Разпознава различни жанрове и стилове на куклените миниатюри
Умения	• Прилага знанията си при подготовка и изграждане на кратка куклена миниатюра • Демонстрира умения за координация, анимация и изразност при оживяване на куклення образ • Използва основни изразни средства – движение, глас, ритъм, светлина и звук • Създава кратки сценични етюди и експериментира с различни видове кукли
Компететности	• Анализира процеса на създаване на куклена миниатюра и оценява постигнатия художествен резултат • Преценява ефективността на използваните изразни средства за постигане на сценично въздействие • Аргументира творческите си решения и интегрира индивидуалната си работа в колективен проект • Усъвършенства изразните си възможности чрез самооценка и рефлексия върху сценичното изпълнение
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Описва и обяснява основните етапи при овладяване на куклата • Разпознава и класифицира основните видове кукли според източника на светлина • Обяснява връзката между светлина, движение и изразност в кукленото изкуство • Посочва особеностите на куклената миниатюра като форма на сценично изкуство • Обяснява предназначението на различните видове кукли и прилага теоретичните знания в практически контекст • Анализира взаимодействието между актьор, кукла и среда • Интерпретира сценични ситуации, използвайки терминологията правилно • Оценява художествените възможности на различните видове кукли и светлинни ефекти Част по практика на професията: • Прилага правилно етапите на овладяване на куклата • Демонстрира координация, изразност и сценично присъствие при

ПРОЕКТ

	работа с кукла • Използва светлина, сянка и звук като изразни средства • Създава кратка куклена миниатюра, интерпретира драматургична ситуация • Експериментира с различни видове кукли и светлинни ефекти • Аргументира избора си на художествени решения • Анализира собствения си творчески процес и оценява постигнатия резултат • Преценява ефективността на използваните изразни средства • Работи самостоятелно и в екип, като спазва последователност и дисциплина
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 13	**Изпълнение на роля в куклено представление и публична изява на сцена**
Резултат от учене 13.1	Познава някои от основните системи кукли и механизмите за тяхното управление и контрол
Знания	• Описва основните системи кукли (марионетки, кукли на пръсти, ръчни кукли, сенки и др.) • Разпознава различните механизми за управление и контрол (конци, пръти, ръчни механизми, електронни системи и др.) • Обяснява принципа на действие на различните видове механизми • Класифицира системите кукли според начина им на управление
Умения	• Прилага знанията си при изработване или управление на различни видове кукли • Демонстрира правилно управление на кукла чрез подходящ механизъм • Сравнява различни системи за контрол на кукли по функционалност и сложност • Изследва как механизмът влияе върху движението и изразителността на куклата
Компетентности	• Използва придобитите знания и умения при творчески дейности, свързани с изработване и управление на кукли • Оценява ефективността на различни механизми спрямо художествената цел • Създава елементарен модел на кукла с механизъм за управление, като планира и организира процеса • Работи самостоятелно и в екип при реализиране на малък куклен проект
Резултат от учене 13.2	Познава творческия процес и етапите на подготовка за сценична изява
Знания	• Описва основните етапи на творческия процес (идея, подготовка, репетиция, реализация, оценка)

ПРОЕКТ

	• Разпознава ролите и функциите на участниците в сценична изява (актьори, режисьор, сценограф, осветител и др.) • Обяснява значението на подготовката за успешна сценична реализация • Класифицира видовете сценични дейности според тяхната цел и изразни средства
Умения	• Прилага знанията си при планиране и организиране на сценична изява • Демонстрира отделни етапи от творческия процес (например репетиция, подготвителен етап, сценично изпълнение) • Анализира факторите, които влияят върху успешната сценична реализация (емоции, екипна работа, изразни средства) • Интерпретира творчески идеи чрез движение, израз, реч и сценично присъствие
Компетентности	• Планира и организира собствена сценична изява, като създава идея и избира подходящи изразни средства • Оценява индивидуалния и екипния принос в подготовката и реализацията на сценично представяне • Използва творческия процес за личностно изразяване и развитие на артистични умения • Работи в екип, спазва сценична дисциплина и поема отговорност за общия резултат
Резултат от учене 13.3	Изработва сценичен персонаж с кукла и в "жив план"
Знания	• Описва основните принципи на изграждане на сценичен персонаж (външен образ, характер, поведение, глас, движение) • Разпознава разликите между игра с кукла и игра в жив план • Обяснява връзката между актьора и персонажа при куклен и жив театър • Класифицира видовете сценични средства, използвани при двата типа изява (кукла, тяло, глас, пространство, светлина, звук)
Умения	• Прилага техники за изграждане на персонаж чрез движение, израз, интонация и жест • Интерпретира образа на сценичен персонаж чрез кукла и чрез лично сценично присъствие • Анализира поведението и мотивацията на героя в контекста на сценичната ситуация • Демонстрира овладяване на изразните средства при работа с кукла и в жив план • Импровизира кратки сценични етюди, като съчетава куклена и актьорска игра
Компетентности	• Създава цялостен сценичен образ, като планира и организира процеса на работа върху персонажа • Оценява собствената си изява и тази на другите, като идентифицира силни и слаби страни в представянето • Използва придобитите знания и умения за реализиране на творческа сценична изява с кукла или в жив план

ПРОЕКТ

	• Работи в екип, съдейства за постигане на общ художествен резултат и спазва сценична дисциплина
Резултат от учене 13.4	Участва в публична изява на сцена
Знания	• Описва основните етапи при подготовката за сценична изява (репетиция, техническа подготовка, сценично поведение) • Разпознава елементите на сценичното поведение- концентрация, сценично присъствие, комуникация с партньори и публика • Обяснява правилата за сценична култура и етикет при публични изяви • Разбира ролята на индивидуалния и екипния принос за успеха на сценичното представяне
Умения	• Прилага знанията си при участие в учебно или сценично представление • Демонстрира увереност, сценична дисциплина и адекватно поведение пред публика • Анализира процеса на сценичното изпълнение и собствената си изява • Интерпретира художествена задача (текст, роля, музикално или сценично действие) според поставената цел • Сътрудничи с партньори, като координира действията си с екипа на сцената
Компетентности	• Планира и организира личното си участие в публична изява на учебна сцена • Оценява резултата от собственото и екипното представяне, като идентифицира силни страни и възможности за развитие • Използва придобитите знания и умения за реализиране на сценична изява пред публика • Създава условия за позитивна комуникация и поддържа творческа атмосфера в екипната работа • Осъзнава значението на сценичната изява като форма на себеизразяване и културно участие
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Описва и разпознава основните видове кукли и механизмите им за управление • Обяснява принципите на работа с кукла и специфичните особености при различните системи за контрол • Описва етапите на творческия процес и подготовката за сценична изява (идея, репетиция, реализация, оценка) • Обяснява ролята на участниците в сценичния процес и значението на екипната работа; • Разграничава играта с кукла от актьорската изява в „жив план“ • Анализира поведението и характеристиките на сценичен персонаж • Обяснява правилата за сценична култура, поведение и етикет при публична изява • Разбира значението на сценичната дисциплина, комуникацията с публика и самооценката на представянето

ПРОЕКТ

	Част по практика на професията: • Демонстрира умения за правилно управление на различни видове кукли и механизми за контрол • Прилага основни техники за движение, глас и изразителност при работа с кукла и в жив план • Изгражда сценичен персонаж чрез подходящи изразни средства • Интерпретира творческа задача, като съчетава куклена и актьорска игра • Планира и организира участие в сценична изява, като спазва техническите и режисьорски изисквания • Сътрудничи с партньори и работи в екип при реализиране на сценично представление • Проявява сценична култура, концентрация и творчески подход при публична изява • Оценява собственото си представяне и това на екипа, като идентифицира възможности за подобрение
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 14	**Актьорски тренинг в пантомимата**
Резултат от учене 14.1	Усъвършенства актьорските психо-физически качества и умения в пантомимата
Знания	• Разбира принципите на актьорската игра и психо-физическата подготовка в куклените театър • Описва видовете кукли, сценични техники и средствата за изразяване чрез кукла • Обяснява връзката между движение, глас, ритъм и емоция при изграждането на куклен образ
Умения	• Прилага актьорски техники за контрол на тялото, гласа и емоционалното изразяване • Използва куклата като средство за художествено внушение и комуникация с публиката • Анализира сценични ситуации и интерпретира образи според драматургичната задача • Създава индивидуални и групови сценични етюди с кукли, демонстриращи изразност и пластичност
Компетентности	• Оценява собственото си сценично поведение и това на своите съученици с оглед на художествената цялост и емоционалното въздействие • Комбинира придобитите знания и умения за постигане на убедителна актьорска изява в куклените театър • Развива саморегулация, концентрация и творческо мислене в процеса на актьорското изграждане • Изразява лична интерпретация и инициира творчески решения при

ПРОЕКТ

	сценични задачи
Резултат от учене 14.2	Развива пластични, ритмични и музикални умения
Знания	• Разпознава основните елементи на пластиката, ритъма и музикалното оформление в куклення театър • Разбира връзката между движение, звук, музика и сценично действие • Описва ролята на ритъма и мелодията при изграждането на сценичен образ • Обяснява как пластиката и музикалното чувство подпомагат актьорската изразност и въздействие
Умения	• Прилага ритмични упражнения и двигателни техники за създаване на изразителност при работа с кукла • Използва музикални елементи (темпо, динамика, ритъм) за изграждане на сценично настроение • Анализира музикални и ритмични структури, за да съгласува движението на куклата с тях • Интерпретира сценични ситуации чрез движение, звук и музика • Създава кратки сценични етюди, в които комбинира пластика, ритъм и музика
Компетентности	• Оценява ефективността на своите пластични и музикални изразни средства спрямо сценичната задача • Интегрира придобитите умения за движение, ритъм и музикалност в актьорското си изпълнение • Развива чувство за синхрон, координация и естетическа чувствителност към ритъма и звука • Инициира творчески решения за сценични изразни средства, съобразени с характера на куклення театър • Отразява личен артистичен стил чрез пластичност и музикално въображение
Резултат от учене 14.3	Познава етичните принципи на професията и работата в екип при изграждането и изпълнението на спектакъла
Знания	• Разпознава и описва основните етични принципи и норми, свързани с актьорската професия и театралната дейност • Разбира значението на етичните взаимоотношения в репетиционния и творческия процес • Обяснява ролята на екипната работа за успешното изграждане и изпълнение на спектакъл • Идентифицира различни форми на професионално поведение и колегиална етика в театралната практика
Умения	• Прилага етичните принципи при взаимодействие с колеги, педагози и партньори в сценичната работа • Демонстрира толерантност, отговорност и уважение при съвместна творческа дейност • Анализира ситуации на конфликт или нарушена етика и предлага подходящи решения

ПРОЕКТ

	• Оценява поведението си и това на другите в контекста на професионалната етика • Сътрудничи ефективно в екип, като съгласува своите действия с общата сценична цел
Компетентности	• Интегрира етичните норми и екипните принципи в процеса на изграждане и изпълнение на спектакъла • Проявява самодисциплина, емпатия и професионално отношение към сценичната и извънсценичната работа • Оценява значението на доверието, отговорността и уважението като част от театралната култура • Развива умения за ефективна комуникация, взаимопомощ и творческо сътрудничество • Формира лична етична позиция и професионално поведение, съобразено с ценностите на театралното изкуство
Резултат от учене 14.4	Създава специфично цифрово съдържание свързано със сценичната среда (Аудио и Визуално)
Знания	• Разпознава и описва основните видове аудио и визуално съдържание, използвани в сценичната среда (звук, музика, видео, прожекции, светлинни ефекти) • Обяснява принципите на композиция, монтаж и синхронизация между звук и образ • Разбира връзката между дигиталните медии и художественото въздействие върху публиката • Посочва софтуерните инструменти за създаване, редактиране и смесване на аудио-визуално съдържание
Умения	• Прилага знанията си, за да създава, редактира и комбинира аудио и визуални елементи за сценични проекти • Използва специализирани програми (напр. Audacity, Premiere Pro, After Effects и др.) за монтиране и обработка на материали • Анализира сценичната концепция и подбира подходящи звукови и визуални решения, съобразени с жанра и емоционалния ефект • Оценява качеството и художествената стойност на създаденото съдържание и прави необходимите подобрения • Интегрира създадените материали в цялостна сценична постановка или мултимедиен проект
Компетентности	• Създава оригинални аудио-визуални продукти, които подкрепят и обогатяват сценичната изява • Оценява влиянието на дигиталните медии върху възприятието на публиката и прилага творчески решения за по-силно въздействие • Демонстрира естетически усет, работи в екип и спазва авторските и етичните норми при използване на чуждо съдържание • Използва технологиите, за да изразява, комуникира и реализира артистични идеи в сценичен контекст
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Описва и разбира психо-физическата природа на актьорската игра • Обяснява връзката между тяло, глас, внимание и емоция • Анализира примери за сценично поведение и изразни средства в

ПРОЕКТ

	кукления театър • Разпознава и обяснява основните елементи на ритъм, музика и движение в кукления театър • Разбира връзката между пластика, музика и емоционално въздействие • Анализира примери за сценичен синхрон между движение и звук • Описва и разбира етичните принципи и професионалните норми в театралната дейност • Анализира казуси, свързани с етични дилеми • Оценява поведението в контекста на професионалната етика Част по практика на професията: • Прилага техники за контрол на тялото, гласа и вниманието • Демонстрира сценично присъствие и концентрация • Създава сценичен образ чрез психо-физически действия • Оценява собствената си сценична изява • Прилага пластични, ритмични и музикални упражнения с кукла • Демонстрира координация и синхрон между движение и музика • Създава кратки сценични етюди с музикален съпровод • Сътрудничи с партньори при сценични задачи • Прилага етичните принципи при работа с партньори • Демонстрира отговорност, уважение и колегиалност • Сътрудничи ефективно в екип при изграждане на сценична задача • Рефлектира върху своето поведение и приноса си в екипа
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 15	**Основи на актьорството в театъра на пантомимата**
Резултат от учене 15.1	Познава основите на теорията и терминологията в пантомимата
Знания	• Познава основните понятия, термини и дефиниции, свързани с пантомимата като сценично изкуство • Разбира историческото развитие на пантомимата и нейните основни направления, школи и стилове • Разбира връзката между пантомимата и другите сценични изкуства – театър, танц, цирково и визуално изкуство • Познава имената и приносите на видни представители и школи в областта на пантомимата (напр. Етиен Декру, Марсел Марсо и др.)
Умения	• Разпознава и класифицира основните изразни средства и техники в пантомимата • Прилага теоретични понятия при изграждането на етюди, упражнения и сценични форми • Демонстрира разбиране на стилистичните и жанрови особености на различни пантомимни школи
Компетентности	• Прилага теоретичните знания и терминологичната точност в своята

ПРОЕКТ

	творческа и учебна практика • Демонстрира култура на професионално изразяване и аргументирано мнение при обсъждане на сценични произведения • Осъзнава връзката между традиция и съвременност в развитието на пантомимата
Резултат от учене 15.2	Познава световната история на пантомимата
Знания	• Различава уличните представления, комедия дел арте и народните форми на пантомима • Разбира влиянието на европейските театрални школи от XIX и XX век върху развитието на съвременната пантомима • Познава различните национални школи и техните стилови особености – френска, руска, източноевропейска и съвременна интернационална • Разбира връзката между пантомимата, танца, театъра и визуалните изкуства в контекста на културното развитие • Познава как историческите и социалните процеси са повлияли върху темите, формите и средствата на пантомимното изкуство
Умения	• Анализира основни етапи, тенденции и представители в развитието на световната пантомима • Сравнява различни стилове и школи, като откроява техните характерни изразни средства • Разпознава влиянието на исторически контексти върху естетиката и формата на пантомимното изкуство • Анализира сценични примери и видеоматериали, свързани с работата на водещи майстори и школи
Компетентности	• Демонстрира познания за историческото развитие и културните корени на пантомимата, като ги свързва с конкретни примери от различни епохи и школи • Осмисля взаимовръзките между пантомимата и други изкуства (танц, театър, визуални изкуства) и може да ги анализира в контекста на културното развитие • Интерпретира сценични произведения чрез използване на понятия и критерии от различни театрални школи • Прилага знанията си за стиловите особености на френската, руската, източноевропейската и съвременната международна школа при анализ и създаване на кратки сценични етюди • Изразява собствено мнение относно художествената стойност и културното значение на различни пантомимни стилове и тенденции • Използва критическо мислене при наблюдение и анализ на сценични или видеопримери, като разпознава влиянието на исторически, социални и естетически фактори • Проявява интерес и уважение към културното разнообразие в пантомимното изкуство и осъзнава неговата роля в съвременната сценична култура
Резултат от учене 15.3	Познава основните методи и упражнения за подготовка на актьора за публична изява на сцена

ПРОЕКТ

Знания	• Познава основните упражнения за развитие на концентрация, внимание, въображение и сценично присъствие • Разбира значението на загрявката, телесната пластика и дихателните упражнения преди изява • Възприема ролята на дисциплината, повторението и самоанализа в процеса на изграждане на сценична готовност • Разбира спецификата на сценичната комуникация без думи и значението на жеста, ритъма и пространството
Умения	• Прилага различни упражнения за развитие на физическа издръжливост, пластичност и контрол върху тялото • Използва дихателни и релаксиращи техники за овладяване на сценичното напрежение • Демонстрира концентрация, внимание и сценична готовност при излизане на учебна сцена • Анализира собственото си поведение на сцената и извършва корекции за постигане на по-голяма убедителност и изразност
Компетентности	• Интегрира знанията и уменията за психофизическа подготовка в реални сценични условия • Проявява устойчивост, креативност и сценична осъзнатост като част от артистичен екип
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Разпознава и използва правилно основните термини, понятия и дефиниции от теорията на пантомимата • Обяснява основни принципи и закономерности в изграждането на пантомимния образ • Познава основните исторически етапи, школи и представители в развитието на световната пантомима • Разбира връзката между историческото развитие и съвременните форми на пантомимното изкуство • Описва основните методи и упражнения за психо-физическа подготовка на актьора • Анализира сценични примери или видеоматериали, свързани с различни школи и стилове • Сравнява методи за актьорска подготовка и обосновава тяхната роля в развитието на сценичните умения • Прилага терминологията и теоретичните знания при обсъждане и анализ на сценични задачи • Проявява интерес към пантомимното изкуство като част от световното културно наследство • Уважава традициите и новаторството в сценичните форми • Осъзнава значението на личната подготовка и професионалната дисциплина за публична изява Част по практика на професията: • Изпълнява основни упражнения за концентрация, баланс, дишане и координация • Демонстрира овладяване на пантомимната терминология чрез практическо действие

ПРОЕКТ

	• Прилага научените методи за сценична подготовка в кратки етюди или упражнения • Възпроизвежда характерни движения или сценични подходи, вдъхновени от различни школи (френска, руска, съвременна и др.) • Осмисля влиянието на традицията върху собственото си изпълнение • Поддържа сценична дисциплина и отговорност в процеса на работа • Работи целенасочено за развитие на личната си техника и сценична изразност
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 16	**Пантомимна актьорска техника**
Резултат от учене 16.1	Работи върху овладяване на двигателните навици и умения
Знания	• Разбира връзката между физическото движение и изразяването на мисли, чувства и действия • Дефинира упражнения за развитие на баланс, гъвкавост, сила, издръжливост и контрол върху тялото • Обяснява значението на пространствената ориентация и темпо-ритмичната организация на движението • Познава основните понятия, свързани с моторните навици – координация, изразителност, импулс, изолация, акцент, темпо и динамика
Умения	• Изпълнява упражнения за развитие на двигателна култура, контрол и изразителност на тялото • Демонстрира прецизност и съзнателен контрол върху отделните части на тялото при пантомимно действие • Съчетава физическата техника с емоционално съдържание в сценично изпълнение
Компетентности	• Проявява постоянство, самодисциплина и осъзнатост в процеса на физическо усъвършенстване • Проявява професионална отговорност към физическата подготовка и безопасността при тренировки и сценична дейност • Използва придобитите двигателни умения като основа за изграждане на пантомимни образи и сценични етюди
Резултат от учене 16.2	Познава основния комплекс от упражнения, формиращи обща пластична култура
Знания	• Разбира значението на стойката, походката, равновесието, темпото и ритъма като елементи на сценичната пластика • Познава упражнения за развитие на координация, гъвкавост, баланс, сила и издръжливост • Описва ролята на дишането, мускулния тонус и концентрацията при изпълнение на пластични упражнения • Познава основните принципи за безопасно и ефективно изпълнение

ПРОЕКТ

	на физически упражнения и пластични задачи
Умения	• Умее правилно да изпълнява основния комплекс от упражнения за развитие на пластична култура • Демонстрира съзнателен контрол върху движението, стойката и равновесието на тялото • Прилага упражнения за освобождаване на мускулното напрежение и постигане на сценична лекота • Адаптира комплекса от упражнения според индивидуалните си физически възможности и сценични задачи
Компетентности	• Координира движенията си в съответствие с ритъм, темпо и динамика; • Развива навици за телесна дисциплина и пластична изразност; • Поддържа системно физическата си подготовка и гъвкавост чрез редовна практика;
Резултат от учене 16.3	Работи върху пантомимен етюд
Знания	• Познава етапите на работа върху пантомимен етюд – замисъл, разработка, репетиция и изпълнение • Разбира структурата на етюда • Познава изразните средства на пантомимата: жест, поза, мимика, движение, ритъм и темпо • Разбира ролята на пространството, музиката и реквизита при оформянето на пантомимен етюд • Познава основите на партньорството и взаимодействието между актьорите при пантомимна работа
Умения	• Създава и разработва пантомимен етюд по зададена тема или собствен замисъл • Изгражда логическа последователност на действията в етюда • Използва пластика, темпо и ритъм за подчертаване на драматургичното развитие • Използва сценичното пространство и реквизита като активни елементи на пантомимното действие
Компетентности	• Проявява креативност, оригиналност и личен стил в изграждането на сценичен образ • Демонстрира сценична култура, увереност и способност за концентрация пред публика • Работи ефективно в екип, спазвайки принципите на партньорство и сценична етика • Прилага принципи на професионална отговорност, редовност и самодисциплина в процеса на репетиция и изява
Критерии за оценяване на ЕРУ 16	Част по теория на професията: • Познава основните принципи на двигателната култура и пластичната изразност • Разбира ролята на двигателните навици и телесния контрол в изграждането на сценичния образ • Познава комплекса от упражнения, развиващи пластичност,

ПРОЕКТ

	координация, баланс, гъвкавост и пространствено мислене • Разбира структурата и етапите на изграждане на пантомимен етюд – замисъл, действие, форма, изразност • Обяснява значението на телесната подготовка за сценичното присъствие • Анализира примери на пластични упражнения и етюди • Използва терминология, свързана с движения, пози, ритъм и темпо в пантомимата • Проявява разбиране за значението на постоянната физическа подготовка • Осъзнава връзката между физическата култура и сценичната етика • Проявява дисциплина и отговорност при усвояване на упражнения и сценични задачи Част по практика на професията: • Изпълнява точно и осъзнато упражнения за гъвкавост, баланс, ритъм и координация • Демонстрира контрол върху тялото, изразителност и целенасоченост на движението • Развива способност да изразява емоции и идеи чрез движение без словесни средства • Създава кратък пантомимен етюд по зададена тема или импровизация • Изгражда сценичен образ с ясно физическо и емоционално присъствие • Използва ефективно пространството, темпоритъма и взаимодействието с партньорите • Проявява самоконтрол, концентрация и творческа активност в работния процес • Работи колегиално и уважава дисциплината на сцената. • Показва стремеж към усъвършенстване и самостоятелна работа върху техниката
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 17	**Изпълнение на роля в пантомимичен спектакъл и публична изява на сцена**
Резултат от учене 17.1	Овладява образния език на пантомимата
Знания	• Познава същността и изразните възможности на образния език в пантомимата • Дефинира основните средства за невербална комуникация и тяхното въздействие върху публиката • Познава връзката между физическото действие, вътрешното преживяване и изразността на актьора • Описва различни стилове и школи в пантомимата, свързани с

ПРОЕКТ

	изграждането на сценичен образ
Умения	• Прилага изразните средства на пантомимата за изграждане на ясен и въздействащ сценичен образ • Трансформира реални действия в обобщени художествени форми • Демонстрира осъзнат контрол върху тялото, ритъма и пространството при сценично изпълнение
Компетентности	• Проявява творческо мислене, оригиналност и емоционална дълбочина при изграждане на сценичен образ • Проявява самостоятелност, креативност и стремеж към усъвършенстване на личния си изразен стил
Резултат от учене 17.2	Работи върху сценичен персонаж в алегоричеката пантомима, мимодрамата и театъра на пластическата драма
Знания	• Разбира разликите между реалистичен и алегоричен сценичен персонаж • Познава законите на драматургията в пантомимата – конфликт, развитие, кулминация, композиция • Познава историческите и стилистични особености на жанровете • Обяснява взаимовръзката между индивидуалния образ и колективното действие в пантомимната структура
Умения	• Интерпретира алегорични и символни образи чрез движение, ритъм и форма • Адаптира телесната си изразност според жанра – от стилизираната алегория до пластическата драма • Работи в екип, съгласувайки индивидуалния си образ с цялостната сценична композиция • Демонстрира осъзнато сценично присъствие и контрол върху физическото и емоционалното изразяване
Компетентности	• Интегрира придобитите знания и умения в самостоятелна и колективна работа върху сценичен персонаж • Прилага принципи на сценична етика, отговорност и колективна дисциплина при изграждане на спектакъл • Проявява самостоятелност, креативност и усет към синтеза между движение, емоция и идея в пластическата драма
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Познава основните принципи на образния език в пантомимата и неговите изразни средства • Разбира спецификата на сценичния персонаж в различни форми на пантомимата – алегорическа, мимодрама и пластическа драма • Обяснява разликите между реалистичен и символичен израз в пантомимното действие • Познава основни драматургични и режисьорски подходи при изграждане на сценичен образ без словесен текст • Анализира примери от класически и съвременни пантомимни произведения • Разпознава и описва етапите в създаването на сценичен персонаж – замисъл, пластична характеристика, действие, взаимодействие

ПРОЕКТ

	• Прилага теоретични знания при обсъждане на собствени етюди или сценични разработки • Проявява интерес към естетиката и художествената сила на невербалния театър • Осъзнава значението на пластическата култура и телесната изразност като универсален сценичен език • Отнася се отговорно и с уважение към сценичната работа и партньорите Част по практика на професията: • Демонстрира способност да изразява емоции, идеи и взаимоотношения чрез движение, мимика и жест • Създава убедителен пантомимен образ, използвайки ясна телесна пластика и сценична логика • Използва пространството, ритъма и темпото за изграждане на сценично напрежение и изразност • Изгражда последователно сценичен персонаж в различни форми – алегорична пантомима, мимодрама, пластическа драма • Демонстрира разбиране на драматургичната ситуация и целенасочено действие на сцената • Съчетава индивидуалната пластика с колективната сценична композиция • Проявява креативност и самостоятелност при разработване на етюди и роли • Спазва сценична дисциплина, проявява колегиалност и уважение към партньорите • Осмисля връзката между художествената идея и телесния израз
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика

ПРОЕКТ

4. Съвкупност от единици резултати от учене, които формират придобиването на квалификация по част от професията „Актьорство (драматичен театър, куклен театър, пантомима/невербален театър)“

Степен на професионална квалификация	Ниво по ЕКР/НКР	ЕРУ № 1 до ЕРУ № 17 от списъка по т. 3.1. (мин. 3 броя ЕРУ, поне 1 ЕРУ е от специфичната ПП)
III	4	**неприложимо**

5. Изисквания към материалната база

5.1. Изисквания към кабинетите за обучение по теория на професията –

характеристики, обзавеждане, оборудване, софтуер

Учебният кабинет за теоретична подготовка трябва да бъде оборудван така, че да осигурява благоприятна образователна среда за провеждане на часовете по теория, анализ на драматургични текстове, история и теория на театъра, етика на професията, сценическа реч и други дисциплини от учебния план. Той следва да разполага с работно място за преподавателя, включващо бюро, стол, компютър с мултимедиен проектор и достъп до интернет, както и с работно място за всеки обучаем, осигуряващо комфорт и ергономичност чрез подходящи маси и столове. В кабинета трябва да има учебна дъска, флипчарт или интерактивен дисплей за визуализиране на материали, шкафове и етажерки за съхранение на учебни помагала, книги, костюми, макети и реквизит, както и аудио-визуална техника – компютър, проектор, тонколони и екран за прожекции. Необходимо е също да бъдат налични учебно-технически средства като екрани и стойки за табла, плакати, схеми и сценографски планове, както и достъп до специализирана професионална литература, включваща драматургия, театроведски и сценографски изследвания, научни статии, есеистика и методически разработки. Софтуерното оборудване трябва да съдържа програми за видеомонтаж и звукова обработка като Adobe Premiere и Audacity, приложения за сценографско моделиране и осветление като SketchUp и LightKey, както и текстови и презентационни редактори от типа на MS Office и Google Workspace.

5.2. Изисквания към кабинетите за обучение по практика на професията – характеристики, обзавеждане, оборудване, софтуер

Практическите занятия се провеждат в специализирана учебна сцена, която трябва да предоставя условия, максимално близки до реалната сценична среда. Тя трябва да представлява пространство, наподобяващо камерна сцена, с отделни входове за актьори и публика, да е звукоизолирана и да позволява пълно затъмнение. В нея се обособяват зони като задсценично пространство с кулисна и гримьорна за актьори, пултова зона за управление на осветлението и озвучаването, шнурбоден за окачване на прожектори, завеси и сценични елементи, както и предсценично пространство, което може да се трансформира в лекционна зона за анализ и разбор на упражнения и етюди. Оборудването включва сценични декори и модули за изграждане на различни пространствени конфигурации, осветителна система с прожектори, дим машини и контролен пулт, озвучителна система с тонколони, микрофони, миксер и аудио интерфейс, както и реквизит, костюми, репетиционно облекло, огледала в реален ръст, завеси и подвижни кулиси. Сценичният под трябва да е издръжлив на физическо натоварване, а пространството да позволява настаняване на публика от поне 30 до 80 места за учебни покази и изпити.

За специфичната професионална подготовка „Драматичен театър“ се изискват площадки за сценично движение и партньорски упражнения, огледала по стените за наблюдение на телесната експресия, мултимедиен екран за заснемане и анализ на сценични изпълнения, подбор от класическа и съвременна драматургия за индивидуална и групова работа и помощни средства за сценичен бой и сценично движение.

При специфичната професионална подготовка „Куклен театър“ трябва да има обособена зона за куклено-репетиционна сцена с възможност за различни височини на паравана, както и разнообразни куклени системи – марионетки, ръкавични, пръчкови, тръстикови и сенки.

ПРОЕКТ

Необходимо е също работно ателие за изработване и ремонт на кукли, реквизит и малки декори, подходящо осветление за работа с кукли, шкафове за съхранение на материали и инструменти и възможност за комбинирани упражнения с актьори от другите специалности.

За специфичната професионална подготовка „Пантомима/ невербален театър“ е необходима просторна, светла и звукоизолирана зала с под, подходящ за интензивна физическа активност, както и специализирани уреди за развитие на физическа пластика като гимнастически уреди, топки, въжета и стълби, огледална стена и видеокамера за запис и анализ на движенията, музикална уредба с поддръжка на различни аудио формати и минималистично сценично пространство, позволяващо импровизация и композиция.

Софтуерната и мултимедийната обезпеченост включва видеозапис и анализ на сценични упражнения, програми за дизайн и сценография като AutoCAD, SketchUp и Photoshop, звукови и светлинни симулации за учебни цели и възможност за онлайн излъчвания на учебни спектакли. Допълнителните пространства трябва да включват гримьорни за ученици с огледала, осветление и гардероби, малък склад за реквизит и сценични материали, както и зона за релаксация и подготовка преди сценична изява.

6. Изисквания към обучаващите

Право да преподават по теория и практика на професията „Актьорство (драматичен театър, куклен театър, пантомима/ невербален театър)“ имат лица с висше образование и образователно-квалификационна степен „магистър“ или „бакалавър“ по специалности от професионални направления „Музикално и танцово изкуство“ и „Театрално и филмово изкуство“ от областта на висше образование „Изкуства“ от Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, приет с Постановление № 125 от 2002 г. на Министерския съвет (ДВ, бр. 64 от 2002 г.), съответстващи на професията.

Учителска длъжност по учебен предмет или модул от професионалната подготовка може да се заема и от лица със завършено висше образование по съответната специалност и без професионална квалификация „учител“.

По учебен предмет или модул от професионалната подготовка, за който няма съответно професионално направление в Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, могат да преподават лица без висше образование и без придобита професионална квалификация "учител", ако са придобили съответната професионална квалификация при условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение.

Препоръчително е на всеки три години обучаващите да преминават курс за актуализиране на професионалните си знания, умения и компетентности.

ПРОЕКТ